एवंकृष्णेनसहजीवतैवैकमत्यंप्राप्यांतेकृष्णदर्शनेनैवप्राणांस्त्यजतातत्सायुज्यंप्राप्नमित्याह यद्ययमिति अयंजरासंधाख्योजीवएवजगतःकर्त्ताभवेत्तर्हिएनंमूर्खंप्रतियथातथाकस्मात्अन्यसेचेष्टसे मूर्खवदेनंकथं मन्यसइत्यर्थः अतउत्तरग्रंथात्कृष्णस्तुतौभीष्मेणपूतनावधादिअसकृज्जरासंधपराजयांतंचवाक्यजातमुक्तमितिज्ञेयं अयंचब्राह्मणंब्राह्मणवेषेणागतंकृष्णंमरणकालेपिकस्मात्आत्मानंप्रत्यगात्मभावेनसम्यक् नावगच्छतिकिंतुअवगच्छत्येव अयंभावः जीवश्चेत्परस्तर्हिजीवेनकृतंपरेणैवकृतमितिजीवोनस्तोतव्यःपर्यनुयोक्तव्योवा कोह्येवान्यात्कःप्राण्यात् यदेषआकाशआनंदोनस्यादितिश्रुतेः तस्यैवसर्वचेष्टाप्रवर्त्त

यद्ययंजगतःकर्त्तायथैनंमूर्खमन्यसे॥ कस्मान्नब्राह्मणंसम्यगात्मानमवगच्छति॥६॥ इदंत्वाश्चर्यभूतंमेयदिमेपांडवास्त्वया॥ अपकृष्टाःसतांमार्गान्मन्यंतेत च्चसाध्विति॥ ७॥ अथवानैतदाश्चर्ययेषांत्वमसिभारत॥ स्त्रीसधर्माचवृद्धश्चसर्वार्थानांप्रदर्शकः॥ ८॥ वैशंपायनउवाच तस्यतद्वचनंश्रुत्वारूक्षंरूक्षा क्षरंबहु॥ चुकोपबलिनांश्रेष्ठोभीमसेनःप्रतापवान्॥ ९॥ तथापद्मप्रतीकाशेस्वभावायतविस्तृते॥ भूयःक्रोधाभिताम्राक्षेरक्तेनेत्रेबभूवतुः॥ १०॥ त्रिशिखां भ्रुकुटींचास्यददृशुःसर्वपार्थिवाः॥ ललाटस्थांत्रिकूटस्थांगंगांत्रिपथगामिव॥ ११॥ दंतान्संदशतस्तस्यकोपाद्ददृशुराननं॥ युगांतेसर्वभूतानिकालस्येवजि घत्सतः॥ १२॥ उत्पतंतंतुवेगेनजग्राहैनंमनस्विनं॥ भीष्मएवमहाबाहुर्महासेनमिवेश्वरः॥ १३॥ तस्यभीमस्यभीष्मेणवार्यमाणस्यभारत॥ गुरुणाविविधै र्वाक्यैःक्रोधःप्रशममागतः॥ १४॥ नातिचक्रामभीष्मस्यसहिवाक्यमरिंदमः॥ समुद्वृत्तोघनापायेवेलामिवमहोदधिः॥ १५॥ शिशुपालस्तुसंक्रुद्धेभीमसे नेजनाधिप॥ नाकंपततदावीरःपौरुषेस्वेव्यवस्थितः॥ १६॥ उत्पतंतंतुवेगेनपुनःपुनररिंदमः॥ नसतंचिंतयामाससिंहःक्रुद्धोमृगंयथा॥ १७॥ प्रहसंश्चाब्रवी द्वाक्यंचेदिराजःप्रतापवान्॥ भीमसेनमभिक्रुद्धंदृष्ट्वाभीमपराक्रमं॥ १८॥ मुंचैनंभीष्मपश्यंतुयावदेनंनराधिपाः॥ मत्प्रभावविनिर्दग्धंपतंगमिववह्निना॥ ॥ १९॥ ततश्चेदिपतेर्वाक्यंश्रुत्वातत्कुरुसत्तमः॥ भीमसेनमुवाचेदंभीष्मोमतिमतांवरः॥ २०॥ इतिश्रीमहाभारतेसभापर्वणिशिशुपालवधपर्वणिभीम क्रोधेद्विचत्वारिंशोऽध्यायः॥ ४२॥ ॥ ७॥ ॥ ७॥

कत्वात् तथाअंतेमतिःसागतिरितिस्मृतेरंतेकृष्णंपश्यतःकृष्णभावःसिद्धइतितस्यलोकदृष्ट्याकृष्णद्रोहित्वेपिनकाचिद्धानिः अंतेकृष्णदर्शनहेतोरनेकजन्मांतरानुष्ठितस्यपुण्यपुंजस्यसत्वात्पुण्यवानेवेतिसमंतव्यइति ॥ ६ ॥ एवंमूर्खाणांविरुद्धवदाभासमानैर्वाक्यैःकृष्णंतद्भक्तांश्चस्तुत्वासंप्रत्यनुपदोक्तरीत्यासद्यःकैवल्यप्राप्तयेकृष्णस न्निधौमृत्युसंपादनार्थंतानेवनिंदतिस्पष्टार्थैर्वाक्यैः इदंत्वित्यादिना तुशब्दउक्तवैपरीत्यद्योतनार्थः ॥ ७ ॥ ८ ॥ रूक्षंअर्थतः रूक्षाक्षरंशब्दतश्च ॥ ९ ॥ १० ॥ ११ ॥ १२ ॥ महासेनंकार्त्तिकेयं ॥ १३ ॥ ॥ १४ ॥ १५ ॥ १६ ॥ १७ ॥ १८ ॥ १९ ॥ २० ॥ इतिसभापर्वणिनैलकंठीयेभारतभावदीपेद्विचत्वारिंशोऽध्यायः ॥ ४२ ॥

Digitized by Google